

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 10Cb/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119367145
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Karaffa
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2024:6119367145.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudcom JUDr. Máriom Karaffom v spore žalobcu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, IČO: 00 681 156, Špitálska 4,6,8, 816 43 Bratislava, zastúpený: Martin Pavle s.r.o., IČO: 36 860 450, Pribinova 4, 811 09 Bratislava-Staré Mesto, proti žalovanému: BENESCO, IČO: 42 039 959, Školská 1690/7, 951 31 Močenok, zastúpený: JUDr. Peter Hargaš, advokát, Košická 56, 821 08 Bratislava, o zaplatenie 5.630,84 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 5.630,84 Eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 4.560,96 Eur od 16.09.2016 do zaplatenia s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 1.069,88 Eur od 09.10.2016 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40,- Eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou podanou na Okresný súd Banská Bystrica prostredníctvom svojho právneho zástupcu 20. septembra 2019 žiadal žalovaného zaviazať na zaplatenie 5.630,84 Eur s príslušenstvom.

2. Žalobca spolu so žalobou súdu zaslal listinné dôkazy, a to zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku /ďalej len zmluvu/, všeobecné zmluvné podmienky, žiadosť o platbu, vyhlásenie o overení, zoznam deklarovaných výdavkov s prílohou.

3. Žalobca žalobu skutkovo vymedzil tak, že so žalovaným uzavrel zmluvu, predmetom ktorej bola úprava podmienok pri poskytovaní nenávratného finančného príspevku na účel realizácie projektu žalovaného s názvom „podpora rómskej komunity za účelom zvyšovania osobných zručností“. Na základe žiadosti žalovaného žalobca ako poskytovateľ žalovanému ako prijímateľovi poskytol zálohové platby spolu vo výške 56.881,11 Eur. Žalovaný požiadal o zúčtovanie zálohových platieb, ktoré následne žalobca skontroloval a zistil, že žalovaný zúčtoval sumu zálohových platieb iba vo výške 52.631,50 Eur, nezúčtované finančné prostriedky vo výške 4.249,61 Eur, ktoré prostriedky bol žalovaný povinný vrátiť na základe žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov /ďalej ŽoP/. V rámci výkonu opätovnej kontroly žalobca zistil, že predložené výdavky nespĺňali kritéria oprávnenosti v takej výške, v akej boli uvedené v pôvodných ZAK s tým, že neoprávnenými výdavkami bola čiastka 5.927,20 Eur /rozdiel medzi súčtom výdavkov hrađených z NFP podľa pôvodných ZAK a aktualizovaných ZAK spolu s krátením ŽoP č. XXXXXXXXXXXXXXXX/, pričom čiastku 5.630,84 Eur /95 % zo sumy 5.927,20 Eur/ bol žalovaný povinný znášať sám. Žalovaný vyzval žalovaného dvoma žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov z finančnej opravy, a to 1. sumu 4.560,96 Eur z 21. júla 2016, doručenou žalovanému 27. júla 2016, ktorú bol povinný vrátiť do 15. septembra 2016, 2. sumu 1.069,88 Eur zo 16. augusta 2016, doručenou

žalovanému 19. augusta 2016, ktorú bol žalovaný povinný vrátiť do 8. októbra 2016 v súlade s článkom 10 ods. 6 VZP.

4. Okresný súd Banská Bystrica vydal platobný rozkaz 4. októbra 2019 sp. zn. 32Up/1153/2019, proti ktorému v zákonnej lehote podal žalovaný odpor spolu s vecným odôvodnením.

5. Žalovaný v odpore rozporoval výšku žalovanej sumy z dôvodu, že nie je zrejme z čoho pozostáva žalovaná suma s tým, že žalobca neodôvodnil z akého dôvodu boli vykonané opakované kontroly. Žalovaný ani nevedel, čo žalobca vyhodnotil ako neoprávnený výdavok, keďže predložil niekoľko aktualizácií toho istého záznamu a vôbec nezdôvodnil, prečo jeden záznam má nahrádzať iný záznam (je to snáď preto, že žalobca tak povedal?) a to nehovoriac o tom, že žalobca údajne vykonával administratívnu kontrolu v období 16. februára 2011 až 07. júla 2016, t.j. skoro päť rokov?. Vôbec nie je zrejme prečo mal byť akýkoľvek výdavok vyhodnotený ako neoprávnený a kedy žalobca o tom vôbec rozhodol a to nehovoriac o tom, že žalobca vôbec nepredložil všetky prílohy žiadostí o platbách, čím nepreukázal, že skutočne výdavky boli neoprávnené. Hneď ako žalobca uvedie, ktoré konkrétne výdavky považuje za neoprávnené a z akého dôvodu a predloží všetky dokumenty, ktoré boli predmetom údajnej kontroly, tak sa žalovaný bude vedieť relevantne k týmto výdavkom vyjadriť. Doposiaľ nie je zrejme, ktoré výdavky a prečo neboli uznané. Takáto skutočnosť nevyplýva ani z dôkazov priložených žalobcom a ani zo samotnej žaloby. Pokiaľ výdavky mali byť neoprávnené iba z dôvodu uvedeného v ods. 3 žaloby: „nárok prijímateľa (žalovaného) na príslušnú časť NFP vzniká len v rozsahu, v akom poskytovateľ (žalobca) rozhodne o oprávnenosti výdavkov projektu“, tak žalobca k žalobe nepriložil žiadne rozhodnutie, ktoré by hovorilo, že výdavok je neoprávnený, respektíve žalobca nepoukázal na žiadne rozhodnutie, ktoré by toto tvrdenie dokazovalo a bolo záväzným podkladom pre žalovaného alebo pre súd. Možno keby žalobca priložil rozhodnutie, ktoré hovorí, že výdavky sú neoprávnené a uvádzalo by odôvodnenie tohto tvrdenia, tak by žaloba splnila aspoň základný predpoklad pre vydanie platobného rozkazu. Ako absurdné sa javí tvrdenie žalobcu, že „nerozhodol o oprávnenosti výdavkov“ v tom kontexte, že najskôr kontrolou zistil, že výdavky sú v poriadku, a potom z neznámeho dôvodu údajne zistil, že výdavky nie sú v poriadku. Kedy vlastne žalobca rozhodol, že výdavky sú najskôr oprávnené, a kedy rozhodol, že výdavky oprávnené nie sú? Žalobca je absolútne zmätočná a bez akejkoľvek logiky. Žalobca teda okrem toho, že neuviedol, ktoré výdavky a prečo neboli oprávnené, tak nepoukázal ani na žiadne rozhodnutie, ktoré by preukazovalo tvrdenie, že skutočne žalobca o neoprávnenosti výdavkov rozhodol a že výdavky sú skutočne neoprávnené. Žalovaný uplatnil námietku premlčania.

6. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadal súd o pokračovanie v konaní. Uplatnenú námietku premlčania odmietol z dôvodu, že nedošlo k premlčaniu nároku žalobcu. Poukázal na článok 10 ods. 6 VZP, v zmysle ktorého nárok na vrátenie NFP je splatný na základe doručenia žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov do 50 dní odo dňa doručenia žiadosti, pričom v danom prípade v čase podania žaloby neuplynula štvorročná premlčacia doba od splatnosti uplatneného nároku, nedošlo k jej premlčaniu. Žalovaný poukázal na doručenie žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov, ktorá je síce rozhodnou skutočnosťou pre začatie plynutia premlčacej doby, ale podľa jeho názoru rozhodnou skutočnosťou je moment, kedy mala byť záloha najneskôr použitá. Podľa jeho názoru žalobca si uplatňuje nárok z titulu bezdôvodného obohatenia, a teda premlčanie je možné počítať od momentu, kedy sa žalovaný bezdôvodne obohatil. Žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že oprávnenie žalobcu krátiť neoprávnené výdavky vyplýva zo zákona a zo zmluvných dojednaní a v danom prípade si žalobca uplatňuje svoj nárok z tejto skutočnosti a nie z titulu bezdôvodného obohatenia. Žalobca však doposiaľ neuviedol čo neuznal a v akom rozsahu pri opätovných kontrolách a neoznačil dokument, ktorým rozhodol, že výdavky sú neoprávnené. Podľa názoru žalobcu žalobca nemusel vydať rozhodnutie o neoprávnenosti výdavkov, ale žiadne rozhodnutie nedokáže ani označiť hoci je zrejme, že ešte v roku 2010 a 2011 boli všetky výdavky oprávnené a aj v zmysle poslednej kontroly sú niektoré výdavky oprávnené. Žalovaný sa pýtal, akým spôsobom žalobca rozhodol o oprávnenosti výdavkov alebo nerozhodol o oprávnenosti výdavkov? Ak žalobca nikdy nerozhodoval, ani len o oprávnenosti výdavkov, potom nemôže tvrdiť, že predpokladom uznania výdavkov projektu je akési rozhodnutie žalobcu. Žalovaný uviedol, že NFP vyčerpal v oprávnenom období na oprávnené výdavky, a teda nie je možné ho použiť, ako dôvod na vrátenie akejkoľvek platby. Žalovaný namietal, že žalobca nevysvetlil, ako bol údajne prekročený pomer priamych a nepriamych nákladov. Pokiaľ žalobca nepredloží prehľadné vysvetlenie toho, čo sú priame a čo nepriame výdavky ich výšku a výpočet vzájomného pomeru nie je možné tvrdenie žalobcu o prekročení údajného pomeru posúdiť. Žalovaný namietal aktívnu vecnú

legitímáciu žalobcu, pretože žiadosťou o vrátenie finančnej opravy sa môže žalobca domáhať výlučne cez správne konanie a v tomto konaní je jeho nárok nepriznateľný.

7. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení podanom 30. septembra 2020 odmietol žalovaného námietku premlčania s poukazom na čl. 10 ods. 6 VZP, v zmysle ktorého prijímateľ je povinný odvieť výnos resp. vrátiť NFP alebo jeho časť, alebo príjem uvedený v ŽoV do 50 dní odo dňa doručenia ŽoV. V prípade, že prijímateľ túto povinnosť nesplní, poskytovateľ oznámi porušenie finančnej disciplíny príslušnej správe finančnej kontroly. V danom prípade právny vzťah sporových strán je súkromno-právnym vzťahom s určitými prvkami verejného práva. Žalovaný pri uzavretí zmluvy o NFP akceptoval podmienky poskytnutia príspevku, ako prejav slobodnej vôle v súlade so zásadou zmluvnej slobody. V tomto smere poukázal na širokú rozhodovaciu súdnu prax, pričom dôkazné bremeno ohľadom oprávnenosti výdavkov znáša prijímateľ a to bez ohľadu na to, či je v postavení žalobcu alebo žalovaného.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, Všeobecnými zmluvnými podmienkami, žiadosťou o platbu, vyhlásením o overení, zoznamom deklarovaných výdavkov a zistil tento skutkový stav veci.

9. Žalobca dňa 17.12.2009 uzatvoril so žalovaným zmluvu o nenávratnom finančnom príspevku, na základe ktorej poskytol žalovanému na jeho žiadosť v súlade so zmluvou a jej prílohami zálohy v celkovej výške 56.881,11 Eur na financovanie predmetu zmluvy - realizáciu aktivít projektu s názvom: „Podpora rómskej komunity za účelom zvyšovania osobných zručností“. Žalovaný predmetné finančné prostriedky obdržal v sume 34.539,- Eur dňa 15.3.2010 a v sume 22.342,11 Eur dňa 07.04.2011. Žalovaný v súlade so zmluvou a v jej prílohách dohodnutými podmienkami pri poskytovaní nenávratného finančného príspevku, požiadal žalobcu o zúčtovanie zálohových platieb vo výške 23.518,- Eur žiadosťou č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zálohových platieb vo výške 9.852,87 Eur žiadosťou č. XXXXXXXXXXXXXXXX a zálohových platieb vo výške 22.089,13 Eur žiadosťou č. XXXXXXXXXXXXXXXX. Keďže predmetnými žiadosťami žalovaný zúčtoval sumu zálohových platieb iba vo výške 52.631,50 Eur (nezúčtované zostali finančné prostriedky poskytnuté žalovanému zálohovo v sume 4.249,61 Eur), žalobca požiadal žalovaného o vrátenie nezúčtovanej časti zálohových platieb a žalovaný žalobcovi predmetnú sumu 4.249,61 Eur vrátil. V tejto súvislosti žalobca ďalej dôvodil, že nárok na vrátenie predmetnej sumy 4.249,60 Eur nie je predmetom tohto konania. Žalobca opätovne vykonal kontrolu vyššie citovaných žiadostí žalovaného o zúčtovanie zálohových platieb (žiadosť č. XXXXXXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXXXXXX D. Č.. XXXXXXXXXXXXXXXX) a zistil, že predmetné výdavky spĺňali stranami dohodnuté kritériá oprávnenosti len v rozsahu 46.945,13 Eur (hoci žalovaný deklaroval ich oprávnenosť v rozsahu 52.631,50 Eur) a výdavky uhradené žalovaným na projekt zo zálohových platieb vo výške 5.630,84 Eur boli neoprávnenými, nakoľko žalovaný bol povinný tieto výdavky v súlade s bodom 3.1. písm. d) zmluvy znášať sám. V tejto súvislosti žalobca dôvodil, že žalovaný bol povinný zabezpečiť vlastné zdroje financovania vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov a súčasne mal znášať na vlastné náklady aj všetky neoprávnené výdavky - bod 3.1. písm. d) zmluvy). Preto žalobca v súlade s článkom 10 ods. 4 VZP požiadal žalovaného o vrátenie finančných prostriedkov spolu vo výške 5.630,84 Eur dvoma žiadosťami, a to vo výške 4.560,96 Eur žiadosťou č. XXXXXXXXXXXXX/ZXX z 21.7.2016, v zmysle ktorej žalovanému vznikla povinnosť žalobcovi predmetné finančné prostriedky vrátiť do 15.09.2016, a žiadosťou č. XXXXXXXXXXXXX/ZXX zo 16.08.2016 o vrátenie finančných prostriedkov vo výške 1.069,88 Eur, v zmysle ktorej žiadosti žalovanému vznikla povinnosť žalobcovi predmetné finančné prostriedky vrátiť do 08.10.2016. Žalovaný predmetné finančné prostriedky použité na financovanie neoprávnených výdavkov nevrátil.

10. Dôvodom krátenia výdavkov bolo prekročenie rozpočtovej položky na nepriame výdavky, resp. nedodržanie pomeru priamych a nepriamych výdavkov na projekt. Nepriame výdavky mohli tvoriť najviac 20 % z oprávnených priamych nákladov v zmysle Príručky pre žiadateľa NFP (kód výzvy OP ZaSI - FSR - 2008/2.1/01) (ďalej len „Príručka pre žiadateľa“), záväznej pre žalovaného v zmysle úvodnej časti VZP4. Príručku pre žiadateľa sme už predložili v konaní ako dôkaz č. 7 k nášmu vyjadreniu zo dňa 29.11.2019. Pre úplnosť a jednoduchšiu orientáciu v danom dôkaze si dovoľujeme citovať relevantné časti Príručky pre žiadateľa nasledovne: „Neoprávnenými výdavkami Európskeho sociálneho fondu v zmysle čl. 11 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1081/2006 sú:

a) úroky z dlhov;

b) vratná daň z pridanej hodnoty;

c) nákup nábytku, vybavenia, dopravných prostriedkov, infraštruktúry, nehnuteľností a pozemkov;
d) nepriame výdavky/náklady, ktoré prekročia 20% celkových oprávnených priamych výdavkov/nákladov na projekt.“ (str. 13 Príručky pre žiadateľa).

„Nepriame výdavky sú bežné výdavky súvisiace so zabezpečením realizácie riadenia projektu a publicity a informovanosti:

a) výdavky prijímateľa na personál vyčlenený na riadenie projektu (projektový manažér, účtovník, a pod.);

b) tovary a služby, ktoré súvisia s administratívnym a technickým zabezpečením realizácie projektu vrátane informovania a publicity.

Nepriame výdavky sú oprávnené maximálne do výšky 20 % z oprávnených priamych nákladov.“

(str. 41 Príručky pre žiadateľa)

„Nepriame výdavky sa v rozpočte projektu uvádzajú v jednej sume (skupina výdavkov: 910 Paušálne nepriame výdavky). Žiadateľ je však povinný v Podrobnom komentári k rozpočtu rozpísať jednotlivé položky nepriamych výdavkov. Všetky položky nepriamych výdavkov bude potrebné preukazovať účtovnými dokladmi. Keďže skutočne vynaložené priame náklady sú základom na výpočet nepriamych výdavkov, akékoľvek zníženie, prípadne nedočerpanie priamych nákladov, bude mať vplyv na sumu nepriamych výdavkov.“

(str. 42 Príručky pre žiadateľa).

„V prípade všetkých nepriamych výdavkov uvedie prijímateľ skupinu výdavkov 910 - Paušálne nepriame výdavky.“

(str. 14 Príručky pre žiadateľa).

Účelom nastavenia určenia maximálnej výšky nepriamych výdavkov v pomere priamym výdavkom je, aby nepriame výdavky, nesúvisiace priamo s realizáciou projektu neboli v neprimeranej výške vzhľadom na priame výdavky na realizáciu projektu.

Výpočet krátenia. Opakovanými kontrolami bolo zistené, že v rámci Projektu prijímateľ (žalovaný) zdokladoval celkovo:

Priame výdavky: 53.859,37 Eur

Nepriame výdavky: 16.699,07 Eur

Vzhľadom na to, maximálna výška nepriamych výdavkov mohla byť najviac 10.771,87 Eur (20 % z 53.859,37 Eur).

Rozdiel medzi maximálnou prípustnou výškou nepriamych výdavkov a žalovaným uplatnenou výškou nepriamych výdavkov je suma 5.927,20 Eur. Vzhľadom na to, že NFP sa poskytuje vo výške 95 % z oprávnených výdavkov (bod 3.1. písm. c) Zmluvy o NFP), žalobcov nárok voči žalovanému zodpovedá sume 95 % tohto rozdielu, t.j. sume 5.630,84 Eur (95 % zo sumy 5.927,20 Eur). Táto suma zodpovedá žalovanej čiastke v tunajšom konaní.

Finančná oprava. Nakoľko bolo identifikované plnenie na neoprávnené výdavky, žalobca vykonal finančnú opravu v zmysle § 27 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva (ďalej len „Zákon o pomoci a podpore“) (bod 3.7. Zmluvy o NFP), v súlade s § 7 ods. 6 Zákona o pomoci a podpore, pričom finančnú opravu vykonal žiadosťami o vrátenie finančných prostriedkov (bod 8. žaloby). Pripomíname tiež, že žalovaný má nárok len na preplatenie tých výdavkov, ktoré spĺňajú podmienky oprávnenosti v zmysle Výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, resp. iného dokumentu žalobcu, ktorým sa určujú podmienky oprávnenosti výdavkov (čl. 14 bod 1. písm. c) VZP), pričom je povinný vrátiť takú časť poskytnutého NFP, ktorá nebola čerpaná v súlade so Zmluvou o NFP (čl. 10 bod 1. písm. a) VZP), a to na základe žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov, do 50 dní od ich doručenia.

11. Podľa § 269 ods. 2 Zák. č. 513/1991 Z.z. - Obchodný zákonník, účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá.

Podľa § 15 ods. 1 Zák. č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva pomoc a podpora sa poskytuje prijímateľovi na základe zmluvy uzavretej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

Podľa § 20 ods. 2 Zák. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy z výdavkov podľa § 8 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/523/>> sa poskytujú prostriedky prostredníctvom príslušného orgánu štátnej správy alebo, ak tak ustanoví osobitný zákon, prostredníctvom inej právnickej osoby podľa osobitného predpisu.

12. V konaní bolo preukázané, že sporové strany uzavreli zmluvu o poskytovaní nenávratného finančného príspevku. V tejto zmluve boli presne špecifikované práva a povinnosti zmluvných strán.

Obsah zmluvy nebol sporný medzi zmluvnými stranami. Nebolo sporné, resp. zmluvnými stranami bolo dohodnuté, že poskytovateľ poskytne prijímateľovi nenávratný finančný príspevok do výšky 93.545,41 Eur, čo predstavuje 95 % z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu projektu. Prijímateľ zabezpečí vložné zdroje financovania Projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov. Taktiež medzi sporovými stranami nebolo sporné, že v rámci projektu nepriame výdavky mohli byť maximálne vo výške 20 % oprávnených priamych výdavkov.

13. Žalovaný v konaní namietal nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu na podaní žaloby a uplatnil námietku premlčania. Vecnou legitímáciou je stav, vyplývajúci z hmotného práva, kedy je jedna strana súdneho konania (žalobca) subjektom hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitímovaný) a strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotno-právnej povinnosti (je pasívne vecne legitímovaný), (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. novembra 2011 č. k. 3ÚS/517/2011-9). V danom prípade žalobca konal vo svojom mene a nie ako správca. Žalobca vo svojom mene uzavrel zmluvu. V danom prípade sa jedná o pohľadávku zo záväzkového vzťahu, do ktorého žalobca vstúpil vo svojom mene, z ktorého dôvodu podľa názoru súdu žalobca má aktívnu legitímáciu. Žalovaný okrem toho uvádzal, že daný spor sa má riešiť v správnom konaní a nie pred občiansko-právnym súdom. K tejto námietke súd uvádza, že uzavretím zmluvy medzi stranami vznikol súkromno-právny vzťahy a prípadné nároky zo zmluvy medzi stranami je možné uplatniť v civilnom konaní. Zmluva uzavretá medzi stranami bola uzavretá podľa § 269 ods. 2 ObZ, ktorá má charakter relatívneho obchodu a svojou povahou spadá do oblasti súkromného práva. Podľa § 135 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak je stranou štátny orgán, v žalobe sa označuje uvedením názvu tohto štátneho orgánu. Podľa ZSP 4/2006 štát, ako spôsobilého účastníka konania nemožno zamieňať s jeho rozpočtovými organizáciami, ktoré majú vlastnú subjektivitu a vystupujú v právnych vzťahoch vo svojom mene.

14. Žalovaná strana vznesla námietku premlčania, pričom za uplatnenie práva považovala rozhodnutie súdu prvej inštancie o zmene žaloby. Krajský súd Trnava vo svojom rozhodnutí zo dňa 31.01.2023 v bode 11 uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil vyjadrenie žalobcu z 16.08.2021 ako zmenu žaloby (uplatnením iného ako pôvodne žalovaného nároku, nakoľko doplnením hoc aj podstatných skutkových okolností majúcich za následok zmenu žaloby, nedochádza apriori k uplatneniu iného nároku, a tak účinky spočívania premlčacej doby uplatneného nároku v zmysle § 112 OZ zostávajú zachované), nesprávny bol aj záver, že nárok žalobcu na vrátenie sumy 4.560,96 Eur sa premlčal uplynutím dňa 16.09.2020 a nárok žalobcu na vrátenie sumy 1.069,88 Eur sa premlčal uplynutím dňa 9. októbra 2020, ako keby ku spočívaniu premlčacej doby týchto nárokov ani nebolo došlo uplatnením práva žalobcu na ich zaplatenie na súde žalobou zo dňa 13.09.2019. Žaloba bola podaná pred uplynutím premlčacej štvorročnej doby, a z tohto dôvodu neobstojí námietka premlčania. Žalobca žiadal vrátiť finančné prostriedky vo výške 4.560,96 Eur do 15.09.2016 a finančné prostriedky vo výške 1.069,88 Eur do 08.10.2016. Až prvý deň po uplynutí týchto dátumov začala plynúť štvorročná premlčacia lehota.

15. Žalovaný namietal vykonávanie opakovaných kontrol a nakladanie s NFP. K tomu súd udáva, že v čase vykonávania kontrol nebolo možné objektívne zistiť, aká bude celková výška priamych a nepriamych výdavkov. Táto skutočnosť bola zrejmá až keď prijímateľ nepredložil ďalšie doklady na deklarovanie svojich výdavkov napriek opakovaným urgenciám žalobcu. Celkové žalovaným deklarované náklady boli len 71,71 % z predpokladaného maximálneho možného rozsahu, ktorý mohli výdavky dosiahnuť. Žalobca bol oprávnený vykonávať opätovné kontroly. Podľa bodu 46 časti 4.2.3 Systému riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013 verzia 4.2: Vykonávanie administratívnej kontroly je možné vykonať v akejkoľvek fáze počas alebo po ukončení realizácie projektu, pričom predmetom kontroly môže byť aj overenie výkonu predchádzajúcich kontrol, ktoré riadiaci orgán vykonal u prijímateľa. Žalovaný ako prijímateľ uzavretím zmluvy vzal na vedomie, že poskytnutím NFP nie je dotknuté právo poskytovateľa vykonať finančnú opravu v zmysle čl. 98 nariadenia Rady (ES) 1083/2006, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde.

16. Predmetom sporu bolo vrátenie finančných prostriedkov na nepriame výdavky prevyšujúce 20 % priamych výdavkov. V spore bolo preukázané, že priame výdavky činili 53.859,37 Eur a nepriame výdavky boli vo výške 16.699,07 Eur. Maximálna výška nepriamych výdavkov mohla byť najviac 10.771,87 Eur, čo je 20 % zo sumy 53.859,37 Eur. Rozdiel medzi maximálnou prípustnou výškou nepriamych výdavkov a žalovaným uplatnenou výškou nepriamych výdavkov je suma 5.927,20 Eur. NFP

sa poskytuje vo výške 95 % z oprávnených výdavkov, tak potom 95 % zo sumy 5.927,20 Eur predstavuje sumu 5.630,84 Eur.

17. Podľa čl. 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

18. Základným atribútom právnej istoty podľa čl. 2 Civilného sporového poriadku je požiadavka zásadnej predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Tá je zase ontologicky spätá s postulátom, že zásadne právne rovnaké (obdobné) prípady sa skrátka majú posudzovať rovnako. Medzi najvyššie súdne authority patrí Ústavný súd SR, Najvyšší súd SR, Európsky súd pre ľudské práva a Súdny dvor Európskej únie (viď Veľký komentár k CSP Nakladateľstvo C. H. BECK 2016).

19. Oprávnenie žalobcu neuznať výdavky nevyplýva len zo zmluvy o NFP, ale aj z ustanovenia § 7 ods. 6 Zák. č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva: „riadiaci orgán je oprávnený pozastaviť, zamietnuť alebo upraviť výšku platby pre projekt alebo jeho časť, ak zistí nedostatky v postupe prijímateľa a partnera pri realizácii pomoci a podpory.“ Schválením výdavkov v rozpočte projektu nevzniká prijímateľovi automaticky nárok na uhradenie výdavku ak nepreukáže oprávnenosť výdavku podľa uznesenia RO č. N3/2007 k oprávnenosti výdavkov pre programové obdobie 2007 - 2013. Žalobca má zákonnú povinnosť kontrolovať hospodárnosť výdavkov, ktorá mu vyplýva z ust. § 24b ods. 2 písm. c) Zák. č. 528/2008 o pomoci a podpore poskytovanej z Fondov Európskeho spoločenstva (rozsudok KS Prešov 6Cob/28/2019).

20. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 30. decembra 2022 sp. zn. 6Cob/29/2022 v spojení s rozhodnutím NS SR zo dňa 30.11.2023 sp. zn. 2Obdo/36/2023. Nárok prijímateľovi na vyplatenie príslušnej platby vzniká len v rozsahu, v akom poskytovateľ rozhodne o oprávnenosti výdavkov projektu. Na základe uvedeného bolo dané zmluvné oprávnenie žalobcu na posúdenie oprávnenosti výdavkov, pričom do jeho autonómie danej prejavom vôle zmluvných strán bolo dané rozhodovanie o výške. Legitímna forma takéhoto určenia je kontrolou, ktorá bola taktiež presne definovaná. Nárok prijímateľa na vyplatenie alebo uznanie príslušnej platby vzniká len v rozsahu, v akom poskytovateľ rozhodne o oprávnenosti výdavku. Žalovaný ako prijímateľ NFP je povinný predložiť a preukázať oprávnenosť výdavkov. Pri posudzovaní oprávnenosti výdavkov sa skúma ich hospodárnosť, formálne podklady, efektívnosť ich vynaloženia, pomer priamych a nepriamych výdavkov a ďalšie skutočnosti, pričom súd nie je oprávnený skúmať a posudzovať oprávnenosť výdavkov žalovanej strany, keďže takúto kontrolu je podľa zákona oprávnený žalobca alebo tzv. auditujúce orgány, ktoré majú na to právomoc. Žalovaná strana akceptovala podmienky zmluvy, keď k nej pristúpila, ako aj výlučné právo kontroly výdavkov žalobcom.

21. Súd nemusí dať v spore odpovede na všetky otázky, ktoré v konaní vyvstali, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre právne posúdenie veci. Súd sa v prvom rade riadil právnym názorom najvyšších súdnych autorít, ktoré v identických a obdobných veciach k prejednávanej problematike zaujali právny názor.

22. Súd poukazuje tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.03.2020 sp. zn. 6Cob/28/2019, uznesenie NS SR zo dňa 30.06.2020 sp. zn. 2Obdo/41/2019.

23. Podľa § 369 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatennej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením. Úroková sadzba je určená ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky zvýšená o 8 percentuálnych bodov v zmysle § 1 ods. 2 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z.. Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením sumy 4.560,96 Eur dňa 16.09.2016 a so zaplatením sumy 1.069,88 Eur dňa 09.10.2016.

24. Súd priznal žalobcovi aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Výška týchto paušálnych nákladov je podľa § 369c ods. 1 a 2 Nar. vlády č. 21/2013 vo výške 40,- Eur jednorazovo bez ohľadu na dĺžku omeškania.

25. Podľa §-u 255 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa §-u 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O výške náhrad trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Vzhľadom na to, že žalobca mal v spore plný úspech, súd mu priznal 100% náhrady trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

Podľa § 372 CSP v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.